

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Valentové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy, Ph.D. a JUDr. Lenky Matyášové, Ph.D. v právní věci žalobce: **I. M.**, zastoupený Mgr. Dagmar Rezkovou Dřímalovou, advokátkou se sídlem Muchova 9/223, Praha 6, proti žalovanému: **Ministerstvo dopravy**, se sídlem nábř. L. Svobody 1222/12, Praha 1, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 25. 11. 2009, č. j. 5 Ca 299/2006 - 32,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.

III. Advokátce Mgr. Dagmar Rezkové Dřímalové **se** odměna ani náhrada hotových výdajů za zastupování žalobce v řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.

Odůvodnění:

Rozhodnutím ze dne 6. 6. 2006, č. j. 171/2006-160-SPR/5, zrušil žalovaný v přezkumném řízení podle § 97 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“) rozhodnutí Krajského úřadu Moravskoslezského kraje ze dne 16. 1. 2006, č.j. MSK 8939/2006, a rozhodnutí Magistrátu města Ostravy ze dne 1. 12. 2005, č.j. OD/112/71/KS-05. Rozhodnutí žalovaného bylo žalobci doručeno dne 14. 6. 2006.

Dne 19. 6. 2006 žalobce doručil Policii České republiky, Městskému ředitelství policie Ostrava podání označené jako „Oznámení o podezření z tr. činu zneužití pravomoci veřejného činitele“, k němuž jako přílohu připojil rozklad proti shora uvedenému rozhodnutí žalovaného. Městské ředitelství policie Ostrava postoupilo obě tato podání žalovanému, jemuž byly písemnosti doručeny dne 26.6. 2006, tj. před uplynutím

lhůty k podání rozkladu. Dnem doručení rozkladu žalovanému bylo zahájeno řízení o rozkladu žalobce proti rozhodnutí žalovaného.

Žalobce podal dne 29. 9. 2006 u Městského soudu v Praze žalobu na ochranu proti nečinnosti správního orgánu podle § 79 a násl. s. ř. s., kterou spatřoval v tom, že ministr dopravy dosud nevydal rozhodnutí o rozkladu žalobce, čímž podle žalobce hrubě porušil správní řád.

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 25. 11. 2009, č. j. 5 Ca 299/2006 - 32, žalobu zamítl. V odůvodnění rozsudku uvedl, že ministr dopravy rozhodnutím ze dne 13. 12. 2006, č. j. 46/2006-510-RK/9, zamítl rozklad žalobce a potvrdil rozhodnutí žalovaného. Uvedené rozhodnutí ministra dopravy nabylo právní moci dne 15. 12. 2006. Podle městského soudu nečinnost žalovaného v době jeho rozhodování netrvala, neboť ministr dopravy o rozkladu již rozhodl. Městský soud proto žalobu zamítl jako nedůvodnou podle § 81 odst. 3 s. ř. s.

Žalobce (stěžovatel) napadl rozsudek městského soudu kasační stížností, v níž uvedl, že ji opírá o důvod podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., ve skutečnosti však uvedl důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s., tj. namítal nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky městským soudem v předcházejícím řízení a nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před městským soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Stěžovatel v kasační stížnosti městskému soudu vytýkal, že o žalobě rozhodl až po 3,5 letech po jejím podání a žalovaný do té doby vydal rozhodnutí ve věci. Namítal, že jej rozsudek poškozuje, neboť nebylo přiznáno, že žalovaný pochybil, a stěžovateli nebyly přiznány náklady řízení. Žalovaný sice napravil své jednání po podání žaloby, stěžovateli však jeho jednáním vznikla škoda a městský soud měl brát v úvahu i náklady řízení vynaložené stěžovatelem. Doba trvání řízení před městským soudem podle stěžovatele překročila dobu přiměřenou a on se již nemůže soudně bránit proti nesprávnému úřednímu postupu žalovaného.

Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud poté přezkoumal napadené rozhodnutí městského soudu v rozsahu vymezeném v § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. a neshledal kasační stížnost důvodnou.

Stěžovatel v prvé řadě namítal, že městský soud měl v rozsudku (míněno patrně v jeho výroku) vyslovit, že žalovaný svým postupem v řízení o rozkladu pochybil. Tento názor stěžovatele je však v rozporu s platnou právní úpravou řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu podle § 79 a násl. s. ř. s. Cílem tohoto řízení je posoudit,

zda je správní orgán nečinný, pokud jde o vydaní rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení, a je-li žaloba důvodná, uložit správnímu orgánu povinnost vydat toto rozhodnutí nebo osvědčení ve stanovené lhůtě (§ 81 odst. 2 s. ř. s.). Úkolem soudu rozhodujícího o žalobě podle § 79 a násl. s. ř. s. ovšem není posuzovat, zda k tvrzené nečinnosti správního orgánu došlo kdykoli v průběhu správního řízení, nýbrž jen to, zda tato nečinnost trvá v době rozhodování soudu, neboť pouze v případě, kdy je správní orgán v době rozhodování soudu nečinný, je třeba účastníku správního řízení poskytnout ochranu před touto nečinností spočívající právě v uložení povinnosti správnímu orgánu vydat žádané rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení. Úkolem soudu naopak není pouze deklarovat, že k nečinnosti správního orgánu v průběhu správního řízení došlo. Vyjádřením této zásady je zejména § 81 odst. 1 s. ř. s., podle něhož soud při posuzování důvodnosti žaloby na ochranu proti nečinnosti správního orgánu rozhoduje na základě skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí. Soudní řízení má proto svůj význam pouze tehdy, pokud nečinnost správního orgánu trvá. Vydáním rozhodnutí či osvědčení žalovaným správním orgánem se stává žaloba na ochranu proti nečinnosti správního orgánu nedůvodnou, a soud proto takovou žalobu zamítne (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 6. 2008, č. j. 1 Ans 4/2008-62, www.nssoud.cz, či rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 30. 1. 2007, č. j. 9 Ca 71/2006-62, publikovaný pod č. 1426/2008 Sb.NSS). Tak tomu bylo i v daném případě, neboť ministr dopravy rozhodnutím ze dne 13. 12. 2006, č. j. 46/2006-510-RK/9, zamítl rozklad stěžovatele a potvrdil rozhodnutí žalovaného. Toto konečné rozhodnutí ve věci nabylo právní moci dne 15.12. 2006 a tímto dnem bylo zároveň skončeno řízení o rozkladu proti rozhodnutí žalovaného. Vzhledem k tomu, že stěžovatel nevzal po vydání rozhodnutí ministra dopravy svou žalobu zpět, ač mu toto rozhodnutí bylo doručeno a měl k případnému zpětvzetí žaloby dostatečný časový prostor, městskému soudu nezbylo než podle § 81 odst. 3 s. ř. s. žalobu jako nedůvodnou zamítnout. Nejvyšší správní soud tudíž neshledal předmětnou kasační námitku stěžovatele důvodnou.

Nejvyšší správní soud se dále zabýval kasační námitkou týkající se tvrzených průtahů v řízení před městským soudem. Řízení o žalobě proti nečinnosti správního orgánu podle § 79 s. ř. s. nepatří mezi věci, které jsou soudy rozhodující ve správním soudnictví povinny vyřizovat přednostně podle § 56 odst. 1 a 2 s. ř. s. Z povahy věci nicméně vyplývá, že efektivní ochrana před nečinností správního orgánu může být poskytnuta pouze v případě, že je o věci rozhodnuto v přiměřené době. Je zřejmé, že v daném případě městský soud tomuto požadavku nedostál. Ze soudního spisu totiž vyplývá, že žaloba byla u městského soudu podána dne 29. 9. 2006 a městský soud vydal kasační stížností napadený rozsudek až dne 25. 11. 2009. Řízení před městským soudem tedy trvalo více než tři roky. Tato nepřiměřeně dlouhá doba řízení ovšem nemohla mít vliv na správnost závěru městského soudu o nedůvodnosti žaloby. V okamžiku rozhodování městského soudu totiž v každém případě nečinnost žalovaného netrvala, a městský soud proto správně posoudil žalobu jako nedůvodnou a podle § 81 odst. 3 s. ř. s. ji zamítl.

Nejvyšší správní soud nesouhlasí ani s tvrzením stěžovatele, že se v důsledku průtahů v řízení před městským soudem již nemůže soudně bránit proti nesprávnému úřednímu postupu žalovaného. Podle § 13 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním

postupem, stát odpovídá za škodu způsobenou nesprávným úředním postupem. Nesprávným úředním postupem je také porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v zákonem stanovené lhůtě. Z platné právní úpravy ovšem vyplývá, že podmínkou uplatnění nároku na náhradu škody způsobené nesprávným úředním postupem není vydání soudního rozhodnutí o tom, že správní orgán byl nečinný. Stěžovateli proto nic nebránilo v tom, aby tvrzený nárok na náhradu škody uplatnil zákonem stanoveným postupem ještě před skončením soudního řízení, domníval-li se, že mu v důsledku tvrzené nečinnosti správního orgánu vznikla škoda. Tvrzený nárok stěžovatele na náhradu škody způsobené nesprávným úředním postupem žalovaného proto nemohl být postupem městského soudu nikterak dotčen. Nejvyšší správní soud shledal i druhou kasační námitku týkající se délky řízení před městským soudem nedůvodnou.

Poslední kasační námitkou stěžovatel napadl výrok rozsudku městského soudu o tom, že žádný z účastníků nemá nárok na náhradu nákladů řízení. Stěžovatel se domnívá, že městský soud měl při rozhodování o kasační stížnosti vzít v úvahu skutečnost, že žalovaný rozhodl o věci až poté, co stěžovatel podal žalobu na ochranu proti jeho nečinnosti. Jak již však bylo řečeno, v daném případě rozhodl městský soud tak, že žalobu zamítl jako nedůvodnou. Podle § 60 odst. 1 s. ř. s. by tedy náhrada nákladů řízení před městským soudem náležela žalovanému, neboť měl ve věci plný úspěch. Městský soud mu však náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly. Stěžovateli by mohlo v daném případě vzniknout právo na náhradu nákladů řízení pouze tehdy, pokud by byly splněny podmínky pro uplatnění § 60 odst. 3 s. ř. s. Podle tohoto ustanovení žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta. Vzal-li však navrhovatel (zde žalobce) podaný návrh zpět pro pozdější chování odpůrce (zde žalovaného) nebo bylo-li řízení zastaveno pro uspokojení navrhovatele, má navrhovatel proti odpůrci právo na náhradu nákladů řízení. Pokud by tedy, jak již bylo řečeno, stěžovatel vzal po vydání rozhodnutí o rozkladu zpět svoji žalobu, městský soud by řízení zastavil podle § 47 písm. a) s. ř. s. Při rozhodování o náhradě nákladů řízení podle § 60 odst. 3 s. ř. s. a případně i podle § 60 odst. 7 s. ř. s. by pak městský soud musel výhradně pro tento účel posoudit, zda by žaloba jinak byla, pokud by nedošlo v průběhu řízení o této žalobě k vydání rozhodnutí o rozkladu, důvodná, tedy zda byl správní orgán skutečně původně nečinný a zda tudíž rozhodnutí ve věci vydal až v důsledku podání předmětné žaloby (viz zmiňovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 6. 2008, č. j. 1 Ans 4/2008-62, www.nssoud.cz). V posuzované věci ovšem stěžovatel setrval na své žalobě až do rozhodnutí městského soudu (§ 37 odst. 4 s. ř. s.), nemohla mu proto být přiznána náhrada nákladů řízení před městským soudem podle § 60 odst. 3 s. ř. s. Nejvyšší správní soud proto neshledal důvodnou ani kasační námitku stěžovatele týkající se náhrady nákladů řízení před městským soudem.

Ze všech těchto důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 in fine s. ř. s. zamítl.

O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalovaný měl ve věci úspěch, příslušelo by mu tedy právo na náhradu nákladů řízení, které mu však nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Stěžovateli byla městským soudem ustanovena zástupkyně z řad advokátů Mgr. Dagmar Rezková Dřímalová; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud však neshledal, že by ustanovená advokátka učinila ve věci jakýkoli úkon právní služby ve smyslu § 11 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), za který by jí náležela odměna a s tím spojená paušální náhrada hotových výdajů (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Zástupkyně stěžovatele uvedla, že v posuzované věci učinila pouze převzetí věci (dne 17. 3. 2010) a studium spisu u soudu dne 15. 4. 2010. Ačkoliv ze soudního spisu vyplývá, že zástupkyně skutečně nahlédla v uvedený den do soudního spisu a seznámila se tedy s posuzovanou věcí, její činnost nevyústila v žádnou procesní aktivitu směřující k ochraně zájmů stěžovatele a k doplnění kasační stížnosti. V písemném sdělení ze dne 17.6. 2010, které je součástí soudního spisu, se zástupkyně vyjádřila pouze k otázce možné podjatosti členů senátu Nejvyššího správního soudu tak, že jí nejsou známy žádné skutečnosti, které by odůvodňovaly uplatnění námitky podjatosti. Tento úkon ovšem nelze považovat za úkon právní služby, za nějž by zástupkyni stěžovatele náležela odměna. Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud ustanovené zástupkyni odměnu ani náhradu hotových výdajů nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 18. února 2011

JUDr. Ludmila Valentová
předsedkyně senátu